

Vergaderdatum	Regioraad (08-07-2025)
Onderwerp	Financiering Activa GVB
Portefeuillehouder	Gerard Slegers
Behandelend ambtenaar	[REDACTED]

Voorgesteld besluit

- 1 In te stemmen met het continueren van de rol van de Vervoerregio bij de herfinanciering van strategische activa van GVB Activa B.V. door middel van één van de volgende mogelijkheden:
 - het verstrekken van een of meerdere garanties door de Vervoerregio aan een financiële instelling voor leningen die GVB Activa B.V. aangaat;
 - het zelf aantrekken van een of meerdere leningen bij bankinstellingen en doorlenen aan GVB Activa B.V.

Daarvoor

- 2 Het aangaan van leningen en het verstrekken van leningen en/of garanties door de Vervoerregio ten behoeve van de financiering van strategische activa van GVB Activa B.V. aan te merken als publieke taak als bedoeld in artikel 2 van de Wet financiering decentrale overheden en artikel 12 van de Financiële verordening Vervoerregio 2023.
- 3 Het dagelijks bestuur te mandateren om de keuze te maken tussen de onder 1. genoemde mogelijkheden voor de herfinanciering van strategische activa en hieraan eventueel aanvullende voorwaarden te verbinden.

Kern

Voor de financiering van activa investeringen in bijvoorbeeld trams, bussen en metro's leent GVB en betaalt de Vervoerregio de rente en aflossing in de vorm van een subsidie. Dit geeft partijen de gelegenheid om de bekostiging over de levensduur van de activa te spreiden. Voor deze leningen heeft de Vervoerregio een garantie afgegeven. Deze garantie is in 2019 afgegeven.

De leningen van GVB bestaan op dit moment uit een vast en variabel gedeelte. Het variabele gedeelte loopt eind 2026 af. Voor de investeringen in nieuwe trams, bussen en metro's en hiermee samenhangende investeringen moet GVB ook komende jaren kunnen lenen. Het gaat hierbij om uitgaven die door de Vervoerregio zijn goedgekeurd en opgenomen in de begroting. Met het afgeven van een subsidiebeschikking voor strategische activa verplicht de Vervoerregio zich tot het doen van betalingen van het beschikte bedrag aan GVB, dit staat los van de methode van financiering door GVB.

In de voorbereiding op de 'herfinanciering' zijn de Vervoerregio en GVB uitgekomen op twee opties:

1. Een vergelijkbare constructie als in 2019 waarbij de Vervoerregio garant staat en GVB zelf op de markt geld leent;
2. De optie waarbij de Vervoerregio geld leent en dit weer doorleent aan GVB. Dit gelijk aan de werkwijze van de busleningen binnen de streekconcessies.

Om te bepalen wat voor de beide partijen en de ov-keten het beste is, verricht een extern onderzoeksbureau een onderzoek naar deze twee opties. De uitkomst van het onderzoek wordt in juli 2025 verwacht. Op basis hiervan spreken GVB en Vervoerregio gezamenlijk een voorkeur uit voor de wijze waarop de financiering wordt vormgegeven voor de komende jaren.

Argumenten

1.1 *GVB en de Vervoerregio voeren samen een onderzoek uit naar de beste variant om de herfinanciering vorm te geven*

Hierbij worden twee opties onderzocht die kansrijk zijn. Bij de uiteindelijke keuze worden een aantal factoren meegenomen om de beste variant te bepalen:

- Laagste kosten voor de ov-keten
- Operationeel goed uitvoerbaar voor GVB en Vervoerregio
- Voldoen aan wet- en regelgeving
- Passende zekerheden voor de Vervoerregio

Op basis van extern advies kan een keuze tussen de twee voorgestelde varianten gemaakt worden.

1.2 *Het afgeven van een garantie geeft lagere kosten voor het financieren van strategische activa*

Het afgeven van een garantie geeft de financiële instelling extra comfort dat de betalingen van GVB ook daadwerkelijk plaats vinden. Daarmee is er sprake van een lager rentetarief dan als GVB zonder garantie naar de markt gaat. De Vervoerregio maakt dan wel additionele afspraken met GVB die ertoe leiden dat de door haar verstrekte subsidie voor aflossingen en rente daadwerkelijk ingezet wordt om aan de verplichtingen jegens een financiële instelling te voldoen. GVB zal hierover nauwgezet moeten rapporteren.

1.3 *Het lenen door de Vervoerregio en dan doorlenen aan GVB geeft lagere kosten voor het financieren van strategische activa*

De Vervoerregio leent als lokale overheid voor een goedkoper tarief bij de banken dan GVB als commerciële partij zonder garantie van de Vervoerregio. Het lenen en doorlenen doet de Vervoerregio nu ook voor de busleningen binnen de streekconcessies. Daarmee is de afgelopen jaren ervaring opgedaan en deze methode wordt ook binnen de MRDH gebruikt voor de financiering van activa. De subsidie voor aflossing en rente wordt dan door de Vervoerregio ingehouden op de Exploitatiesubsidie om de leningen af te lossen. Daarmee is er geen risico op wanbetaling.

- 2.1 *Het is noodzakelijk dat de regioraad het verstrekken van een lening danwel garantie aanmerkt als publieke taak.*
Vanuit wet- en regelgeving is het noodzakelijk dat de regioraad het afgeven van een garantie of verstrekken van een lening aanmerkt als een taak van publiek belang (artikel 2 van de Wet financiering decentrale overheden en artikel 12 van de Financiële verordening Vervoerregio 2023). Het afgeven van een garantie of verstrekken van een lening is in het belang van het openbaar vervoer in de concessie Amsterdam omdat het leidt tot lagere kosten waardoor er meer middelen beschikbaar zijn voor het openbaar vervoer in de concessie. Eerder heeft de regioraad de garantie voor de leningen aan GVB en de busleningen aan EBS en Connexxion al aangemerkt als publieke taak.
- 3.1 *Na het externe onderzoek is het wenselijk om gelijk aan de gang te gaan met de voorkeursoptie*
In artikel 3 van het Treasurystatuut van de Vervoerregio is vastgelegd dat de verstrekking van leningen en garanties altijd bij besluit van de regioraad geschiedt. Wachten op de eerstvolgende regioraad zou het traject echter vertragen. De uitkomsten van het onderzoek komen medio juli en de eerstvolgende regioraad is pas in oktober. Bij de jaarrekening van GVB over 2025 die begin 2026 wordt opgesteld heeft het de voorkeur dat er al nieuwe financiering is zodat een continuïteitsverklaring kan worden afgegeven. Door mandaat te verlenen aan het dagelijks bestuur kunnen de vervolgstappen direct in gang worden gezet. Daarbij kan het dagelijks bestuur aanvullende voorwaarden stellen, in aanvulling op de voorwaarden vanuit wet- en regelgeving. Het dagelijks bestuur is bevoegd om de overeenkomsten te sluiten die nodig zijn om de leningen/garanties te verstrekken.
- 3.2 *De uitgaven aan strategische activa vinden plaats op basis van de begroting en blijven daarmee een bevoegdheid van de regioraad*
De financiering staat los van uitgaven van de Vervoerregio. Het doel is om gezamenlijk de goedkoopste en beste variant te kiezen. Hiermee is het wel belangrijk om een goede keuze te maken maar heeft het verder geen invloed op de begroting. De hoogte van de benodigde financiering volgt de begroting.

Kanttekeningen

- 1.1 *Er dreigt een korting op de BDU middelen*
Er is een kans dat de BDU middelen van de Vervoerregio de komende periode dalen als gevolg van bezuinigingen binnen de Rijksoverheid. Dit staat los van dit voorstel aangezien dit alleen gaat over de financiering van de activa binnen GVB. Keuzes of we meer of minder investeren in activa worden bij de begrotingen gemaakt. De hoogte van de benodigde financiering volgt de begroting.
- 1.2 *De financiële uitwerking tussen beide opties verschilt*
De wijze van financiering kan invloed hebben op de balans en verplichtingen van de Vervoerregio. Op dit moment staat de Vervoerregio alleen garant voor de aflossing op de leningen maar niet voor de hoofdsom. Als we zelf lenen zijn we daar rechtstreeks voor verantwoordelijk, maar hebben we ook direct invloed op het voldoen aan de voorwaarden van de lening. Wat de impact is van beide varianten is onderdeel van het onderzoek. Daarbij dragen we er zorg voor dat aan de

wet- en regelgeving wordt voldaan. Hieronder valt de wet FIDO die door middel van de kasgeldlimiet eisen stelt aan de hoeveelheid kortlopende leningen.

- 3.1 *De regioraad beslist niet specifiek welke variant gekozen wordt voor de herfinanciering*
Beide keuzes hebben een andere impact op de Vervoerregio qua uitvoering en impact op de balans. Dit omdat het verstrekken van de garantie minder werk is in de uitvoering en onze balans niet direct raakt. Wel is het belangrijk om de beste keuze te maken voor de Vervoerregio en de keten, dit moet ook in goede afstemming met GVB. De regioraad wordt gevraagd om het dagelijks bestuur te mandateren hierin een goed onderbouwde keuze te maken, waarover de regioraad in de vergadering van oktober wordt geïnformeerd. Doordat de rente en aflossing in de begroting zijn opgenomen verandert dit besluit niet de financiële speelruimte van de regioraad.

Financiële toelichting

De kosten voor het afsluiten van de financiering vallen binnen het bestaande budget van de concessie Amsterdam. Bij de keuze voor het zelf lenen en doorlenen komen er extra uitvoeringswerkzaamheden maar de verwachting is dat dit binnen de huidige formatie en budgetten past.

De financiering zelf heeft betrekking op middelen die binnen het subprogramma concessie Amsterdam al zijn opgenomen. Daarmee heeft dit voorstel geen financieel effect. De financiering kan alleen gebruikt worden voor het doen van uitgaven die al in de begroting zijn opgenomen.

De gemeenten die deelnemen in de Vervoerregio staan garant voor leningen/garanties die de Vervoerregio aangaat voor de uitvoering van haar taak, zie artikel 54 van de Gemeenschappelijke regeling Vervoerregio Amsterdam.

Vervolg

Het dagelijks bestuur neemt een besluit op basis van de uitkomsten van het externe onderzoek naar de twee varianten voor de herfinanciering dit in afstemming met GVB. Het dagelijks bestuur informeert de regioraad na het bepalen van de keuze tussen de twee varianten.

Het dagelijks bestuur is bevoegd op basis van dit besluit de lening of garantie verder uit te werken en de hiervoor benodigde overeenkomsten te sluiten.

Het totale traject om tot herfinanciering te komen zal circa 6 maanden duren. Hierbij is de insteek dat er voor het einde van 2025 duidelijkheid is over de nieuwe financiering.

Communicatie

Niet van toepassing

Meegezonden stukken/bijlagen

Niet van toepassing

Opvraagbare stukken

Niet van toepassing

Besluit

Gelet op het bovenstaande stelt het dagelijks bestuur van de Vervoerregio Amsterdam de regioraad voor over te gaan tot vaststelling van het volgende besluit:

De regioraad van de Vervoerregio Amsterdam

Gelezen het voorstel BBV/2025/15015 van 8 juli 2025;

Gelet op het advies van de commissie Algemene Zaken en Werkwijze van 16 juni 2025:

Gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeenschappelijke regeling van de Vervoerregio Amsterdam;

Besluit:

1. In te stemmen met het continueren van de rol van de Vervoerregio bij de herfinanciering van strategische activa van GVB Activa B.V. door middel van één van de volgende mogelijkheden:

- het verstrekken van een of meerdere garanties door de Vervoerregio aan een financiële instelling voor leningen die GVB Activa B.V. aangaat;
- het zelf aantrekken van een of meerdere leningen bij bankinstellingen en doorlenen aan GVB Activa B.V.

Daarvoor

2. Het aangaan van leningen en het verstrekken van leningen en/of garanties door de Vervoerregio ten behoeve van de financiering van strategische activa van GVB Activa B.V. aan te merken als publieke taak als bedoeld in artikel 2 van de Wet financiering decentrale overheden en artikel 12 van de Financiële verordening Vervoerregio 2023.

3. Het dagelijks bestuur te mandateren om de keuze te maken tussen de onder 1. genoemde mogelijkheden voor de herfinanciering van strategische activa en hieraan eventueel aanvullende voorwaarden te verbinden.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de regioraad van de Vervoerregio Amsterdam op 8 juli 2025.

de secretaris-directeur,

de voorzitter,

A. Colthoff

M. van der Horst